

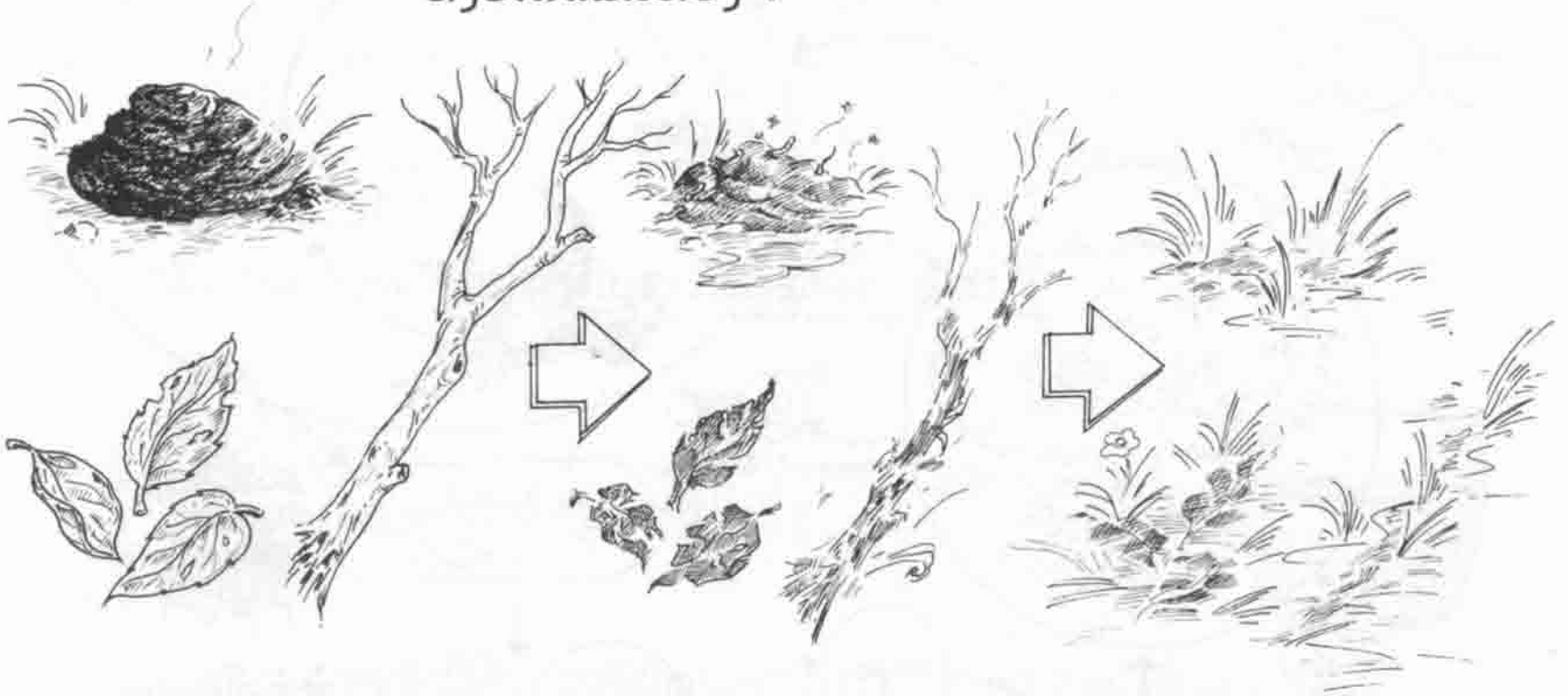
ກະສິກຳ - ບົດຮຽນຈາກທຳມະຊາດ

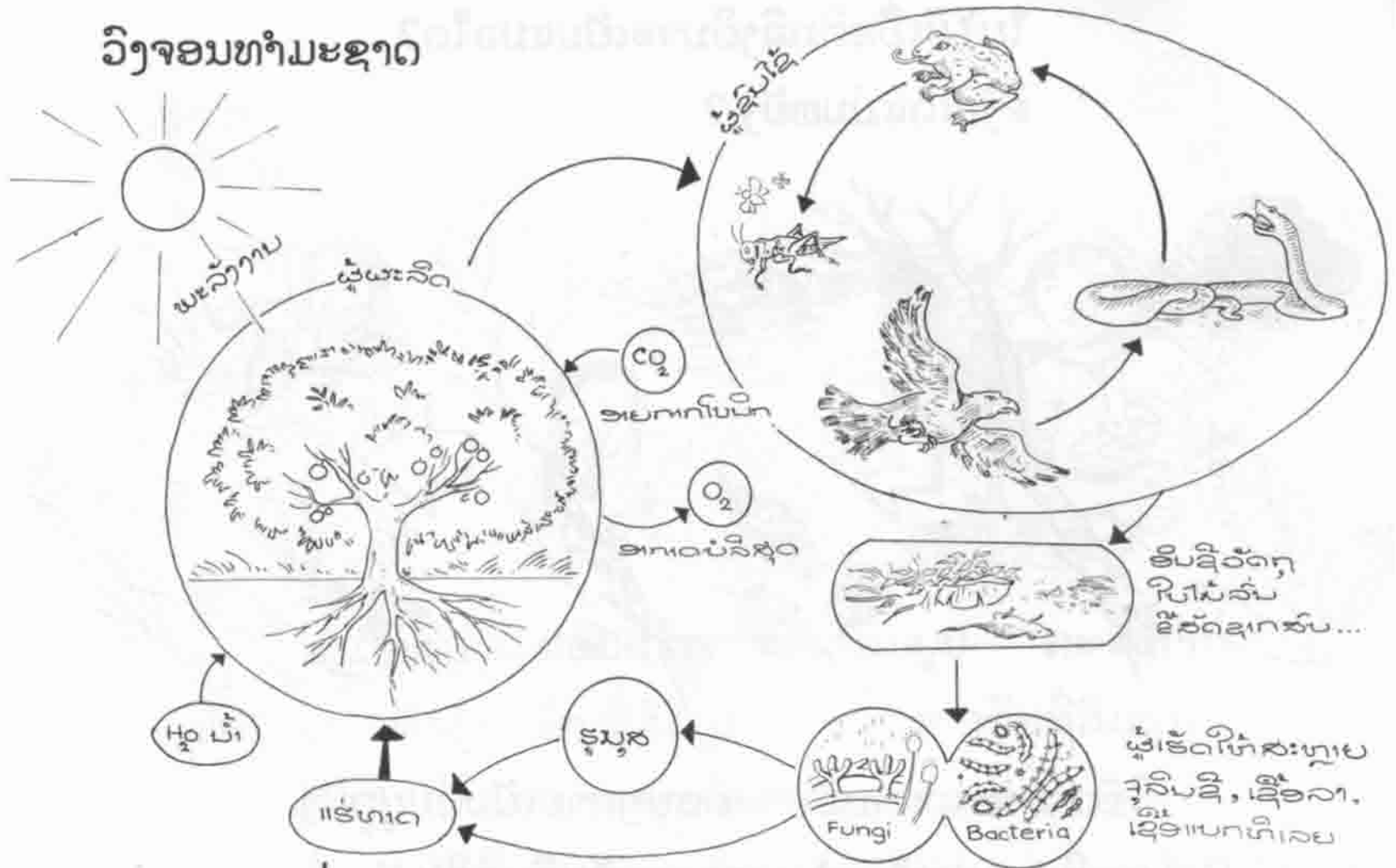
“ເດັກສົມບູນ ຍ່ອມເກີດຈາກແມ່ທີ່ສົມບູນ ” ກະສິກຳກໍ່
ເໝືອນກັນ “ ພຶດຜັກ/ເຂົ້າ ທີ່ສົມບູນຕ້ອງເກີດຈາກດິນທີ່ສົມບູນ ”.
ຖ້າດິນບໍ່ສົມບູນ, ຜົນຜະລິດຈະຫຼຸດລົງ ພະຍາດ ແລະ ແມງໄມ້ຈະ ລົບ
ກວນ. ເມື່ອເປັນດັ່ງນີ້ພວກເຮົາຈະປັບປຸງດິນໃຫ້ສົມບູນໄດ້ແນວໃດ?

ໃບໄມ້ເມື່ອຕົກລົງດິນຈະເປັນແນວໃດ?
ຂັ້ງວເດແມ່ນຫຍັງ ?

ໃຊ້ເວລາຍາວນານມັນຈະຄ່ອຍໆກາຍເປັນດິນບູກຝັງ.
ທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງໃນທຳມະຊາດຈະກັບຄືນສູ່ດິນ.

ວິງຈອນທຳມະຊາດ

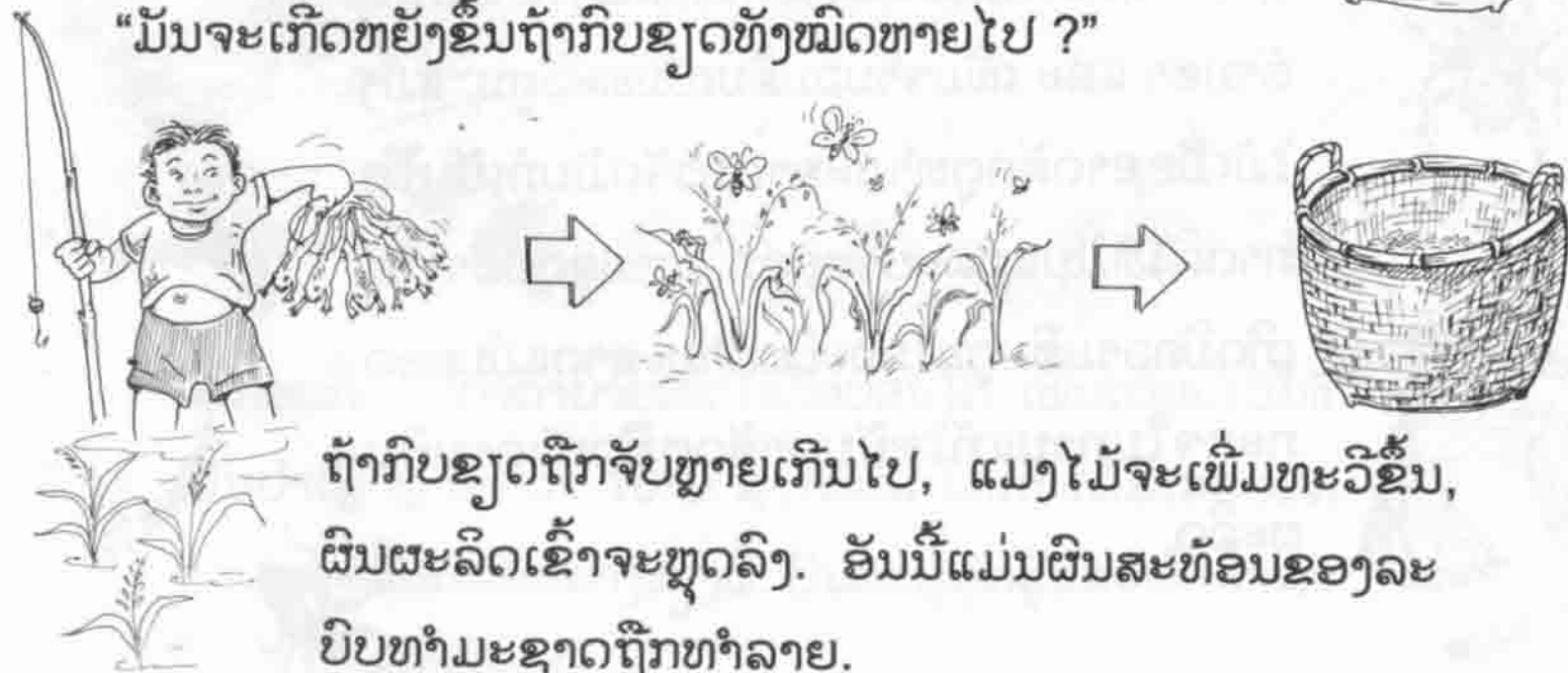

ທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງຢູ່ໃນທຳມະຊາດມີປະໂຫຍດ.

ວົງຈອນທຳມະຊາດ.

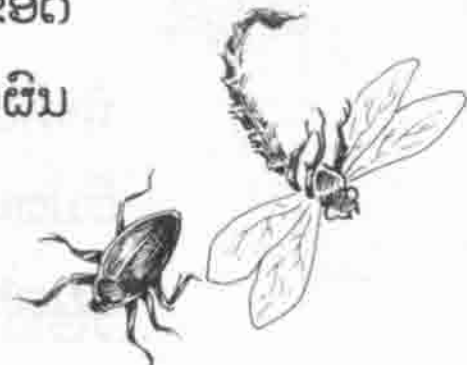
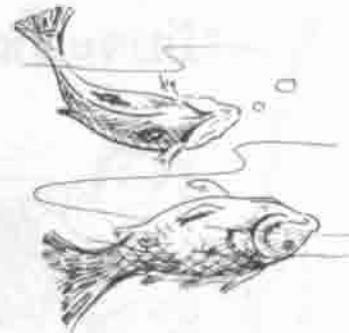
“ມັນຈະເກີດຫຍັງຂຶ້ນຖ້າກົບຂຽດທັງໝົດຫາຍໄປ ?”

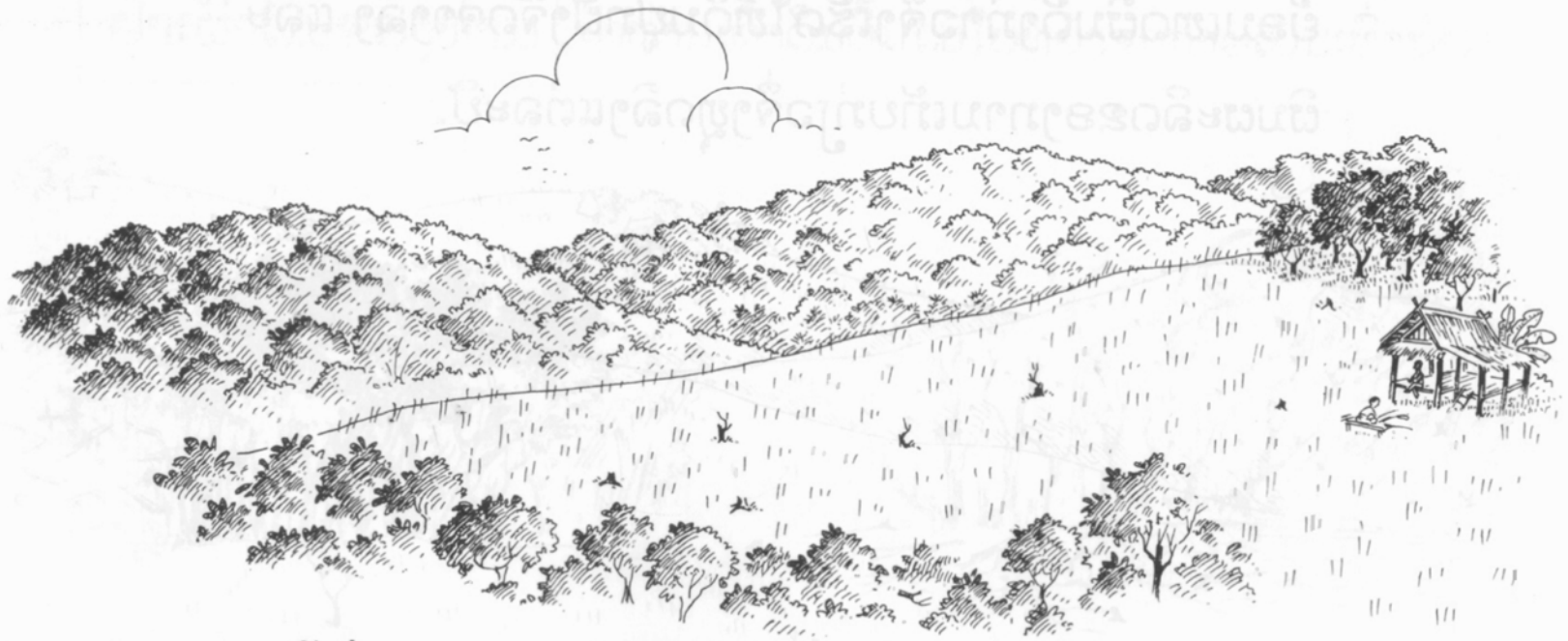
ຖ້າກົບຂຽດຖືກຈັບຫຼາຍເກີນໄປ, ແມງໄມ້ຈະເພີ່ມທະວີຂຶ້ນ, ຜົນຜະລິດເຂົ້າຈະຫຼຸດລົງ. ອັນນີ້ແມ່ນຜົນສະທ້ອນຂອງລະບົບທຳມະຊາດຖືກທຳລາຍ.

ຢາປາບສັດຕູພືດບໍ່ຂ້າ ສະເພາະ ແຕ່ແມງໄມ້ທີ່ບໍ່
 ເປັນປະໂຫຍດເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ວ່າໃນເວລາດຽວກັນ-ແມງ
 ໄມ້ທີ່ເປັນປະໂຫຍດເຊັ່ນ : ແມງມູມ, ກົບຂຽດ, ນົກ
 ແລະສັດຕ່າງໆຊຶ່ງເປັນໂຕກຳຈັດແມງໄມ້ໂດຍທຳມະ
 ຊາດກໍຖືກທຳລາຍເໝືອນກັນ. ແມງໄມ້ມັນນັບ
 ດ້ານຢາ ແລະ ເພີ່ມຈຳນວນຂຶ້ນເປັນທະວີຄູນ. ແມງ
 ໄມ້ເມື່ອຂາດສັດຕູທຳມະຊາດກຳຈັດມັນກໍເປັນໂອ
 ກາດດີໃຫ້ມັນແຜ່ລະບາດອອກ. ການຊ່ວຍສ້າງໃຫ້
 ເກີດມີຄວາມສົມດູນໃນລະບົບທຳມະຊາດແມ່ນຂອດ
 ກະແຈໃນການແກ້ໄຂບັນຫາສັດຕູພືດທຳລາຍຜົນ
 ຜະລິດ.

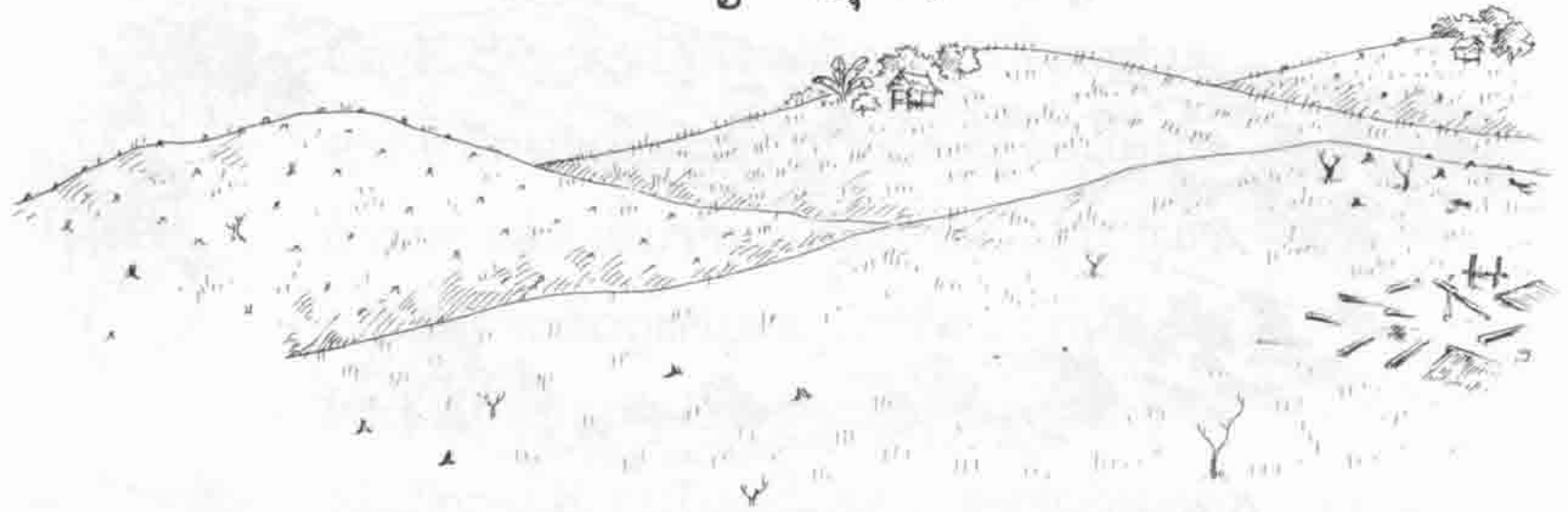

ທ່ານມີຄວາມຮູ້ສຶກບໍ່ວ່າຜົນຜະລິດເຂົ້າໄຮ່ໄດ້ຫຼຸດລົງແຕ່ລະປີ?

ແຕ່ກ່ອນກໍເບິ່ງປູ່ຍ່າຕາຍາຍເຮັດໄຮ່ໃສ່ບ່ອນໃດ, ເພິ່ນໄດ້ປະໄວໃຫ້
ເປັນປ່າເຫຼົ້າຫຼາຍກ່ວາ 10 ປີ ຊຶ່ງໄດ້ເຮັດໃຫ້ດິນໄດ້ມີເວລາພັກ
ຜ່ອນແລະພື້ນດິນຖືກຢ່າງພຽງພໍ. ບັນພະບູລຸດຮູ້ແລະເຂົ້າໃຈລະ
ບົບທຳມະຊາດດີຫຼາຍ.

ປະຈຸບັນນີ້ຮອບໝູນວຽນຂອງການເຮັດໄຮ່ປະມານ 3-5 ປີ.
ຍ້ອນເຫດຜົນດັ່ງກ່າວຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ດິນບູກຝັງຈືດຈາງລົງ ແລະ
ຜົນຜະລິດຂອງການເກັບກ່ຽວຈຶ່ງຫຼຸດລົງແຕ່ລະປີ.

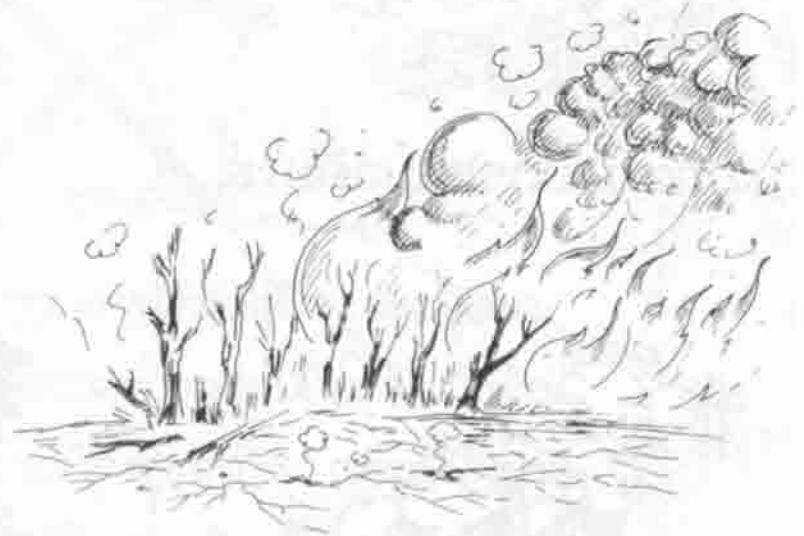

ຖ້າວ່າພວກເຮົາບໍ່ສາມາດລໍຖ້າຫຼາຍປີເພື່ອໃຫ້ດິນທີ່ຖືກຈືດຈາງໄດ້ມີ
ເວລາພື້ນຕົວຢ່າງພຽງພໍນັ້ນ, ພວກເຮົາຕ້ອງຊອກຫາຊ່ອງທາງອື່ນ
ເພື່ອເຮັດໃຫ້ດິນອຸດົມສົມບູນແລະທຳການບູກຝັງແບບຄົງທີ່ທຸກໆປີ.

ຖ້າພວກເຮົາຢາກເຮັດກະສິກຳຄົງທີ່ແຕ່ລະປີພວກເຮົາຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

ຢ່າເຜົາດິນຂອງທ່ານ ຖ້າທ່ານເຜົາດິນຕົ້ນໄມ້ໃບຫຍ້າຈະກາຍເປັນເທົ່າຖ່ານ

ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນຈະສູນຫາຍໄປຢ່າງຮຸນແຮງ.

ຈຶ່ງນຳໃຊ້ທາດບຳລຸງລ້ຽງຈາກຕົ້ນໄມ້ໃບຫຍ້າໂດຍປາດສະຈາກການຈູດເຜົາ, ຄືນຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນ, ພວກເຮົາມາຊ່ວຍກັນຊອກຫາຊ່ອງທາງນຳທາດບຳລຸງລ້ຽງຄືນສູ່ດິນກັນເຖາະ:

ມາຊ່ວຍກັນຄິດວ່າຈະເຮັດໄຮ່ໃສ່ພູໄດ້ຢ່າງໃດໂດຍບໍ່ຕ້ອງເຜົາດິນ.

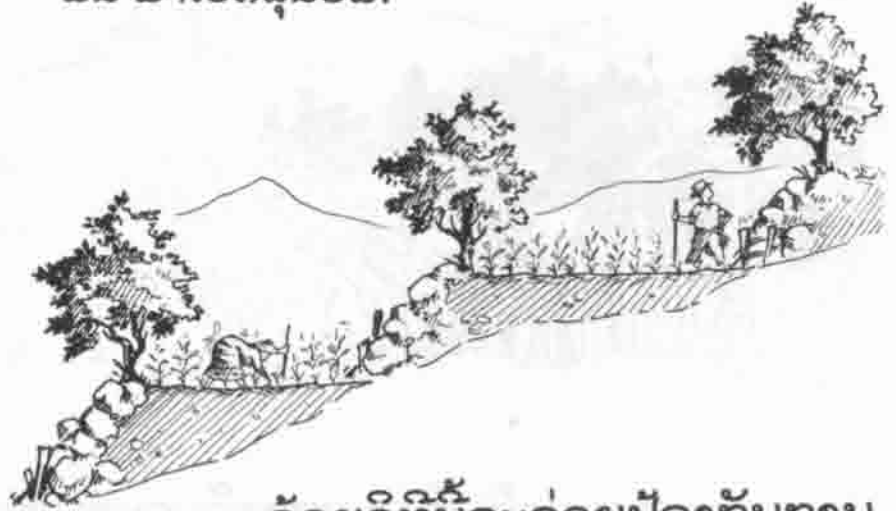

(2) ປູກຕົ້ນໄມ້ຕາມແນວຄັນໄຮ່.

(1) ສ້າງຄູຄັນໄຮ່ເປັນແຖວຕາມຄວາມຄ້ອຍຊັນຂອງໜ້າດິນດ້ວຍກອງໄມ້ແລະກ້ອນຫີນ.

(3) ເວລາໃດຕົ້ນໄມ້ເຕີບໃຫຍ່ຂະຫຍາຍຕົວດີແລ້ວຈະໄດ້ມີຮົ່ມກຳບັງແດດແລະຝົນ, ໃຫ້ຕັດຮານກິ່ງງ່າຫຼືໃບຂອງມັນ ມາເຮັດຝຸ່ນບົ່ມ.

ດ້ວຍວິທີນີ້ຈະຊ່ວຍປ້ອງກັນການເຊາະເຈື່ອນໜ້າດິນ ແລະຮັບປະກັນໃຫ້ການປູກຄົງທີ່ ແຕ່ລະປີ.

ຖ້າພິຈາລະນາບັນຫາກະສິກຳ, ຕ້ອງພິຈາລະນາບັນຫາຂອງຊາວນາດ້ວຍ.

ຫຼາຍຄົນມັກໂຍນຄວາມຜິດທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງໃຫ້ສັດຕູພືດແລະພະຍາດລະບາດ. ແຕ່ວ່າບັນຫາສັດຕູພືດແລະພະຍາດລະບາດແມ່ນທີ່ແທ້ຈິງເກີດຂຶ້ນຍ້ອນພວກເຮົາສ້າງຂຶ້ນມາເອງ, ໂດຍຄວາມບໍ່ຮູ້ເທົ່າເຖິງການ. ເວລາມີບັນຫາເກີດຂຶ້ນນັ້ນແມ່ນຢ່າໄດ້ແລ່ນຫາແຕ່ບຸຍເຄມີຫຼືຢາປາບສັດຕູພືດ. ເພາະວ່າມັນບໍ່ໄດ້ແກ້ໄຂບັນຫາຢູ່ທີ່ຕົ້ນເຫດ.

ຢຸດແລະຄິດກ່ອນ!!! ເປັນຫຍັງຈຶ່ງມີບັນຫາເກີດຂຶ້ນ.

ດ້ວຍຜ່ານປະສົບການແລະບົດຮຽນຕົວຈິງ, ພະຍາຍາມຊອກຫາທາງອອກທີ່ເໝາະສົມເພື່ອຍົກສູງປະສິດຕິພາບການກະສິກຳຂອງ ຕົນເອງ.

ບາງບົດຮຽນ
ກະສິກຳທຳມະຊາດ
ຊຸດ ບົ່ມຄູ່ມື ຫົວທີ 1

ຈັດພິມໂດຍ
ຫ້ອງການພັດທະນາຊຸມນະບົດຮອບດ້ານແຂວງວຽງຈັນ
ແລະ ອົງການ ເຈວີຊີ (JVC) ປະເທດລາວ
ເດືອນ ສິງຫາ 1998

ບົ່ມຄູ່ມືນີ້ ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ
ການຈັດພິມໂດຍ ອົງການອາສາ
ສະໜັບສະໜູນພາກຕະສາກິນ (NVC)